

“... ”

İtiraz konusu kural Anayasa'ya aykırıdır. Şöyle ki:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. maddesinde: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir." hükmü, 13. maddesinde: "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmü, 35. maddesinde: "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

" hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, Anayasamız sosyal bir devlet olduğumuzu belirtmiş, temel hak ve hürriyetlerin ölçülülük ilkesine aykırı olarak sınırlanamayacağını vurguladıktan sonra herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğunu ifade etmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 17/01/2008 tarih ve E.2002/71 K.2008/44 sayılı kararında; "Anayasa'nın 2. maddesinde öngörülen sosyal devlet, mülkiyet hakkının toplum yararına kullanılması ve ekonomik yaşama müdahale yoluyla sosyal barışı sağlama amacına dönük olarak emek-sermaye dengesini kuran, zayıfları güçlüler karşısında koruyan, bireysel girişim ve sorumluluğu esas almakla birlikte bireylerin kendi güçleriyle üstesinden gelemeyecekleri sosyal riskleri üstlenen, bu yolla sosyal adaleti kuran devlettir " denilmiştir.

Somut olayda ödeme emri uygulanması neticesinde başvurucudan tahsil edilecek paranın başvurucunun mal varlığına dâhil olduğu ve tesis edilen ödeme emriyle başvurucunun mal varlığından eksilmeye yol açıldığı kuşkusuz olduğuna göre ödenecek paranın başvurucu açısından mülk teşkil ettiği açıktır.

İdarelerin bireyler karşısında güçlü bir konumda olduğunun tartışmasız olduğu toplumumuzda, yukarıda belirtilen Anayasa Mahkemesi kararında da ifade edildiği gibi zayıfları güçlüler karşısında korumak anlamına da gelen sosyal devlet ilkesi uyarınca, devletin bireyleri koruyarak yasalar yardımıyla hakkını gözetmesi gerekmekte ve bireylerin temel haklarına yapılacak sınırlamalarda da ölçülülük ilkesine riayet etmesi gerekmektedir.

Dava konusu uyuşmazlığa ilişkin mevzuat incelendiğinde ise, 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi Ve Yurt Hizmetleri Kanunu'nun 17/1. maddesinde yer alan "Borç taksitlerini zamanında ödemiyenlerin birinci defada borçlarının bir seneliği, tekrarında ise tamamı ivedilik kazanır. Bu tarihten itibaren borç 6183 sayılı kanun hükümlerine göre malsandıklarınca tahsil olunarak Gençlik ve Spor Bakanlığına ödenir." şeklindeki hükmün; henüz ilk iki taksitin geciktirilmesi durumunda borcun tamamının muaccel hale gelmesinin, ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil ettiği, üstelik de, 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesinde yer alan "Amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı % 4 oranında gecikme zammı tatbik olunur. Ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesap edilir." hükmünde belirtildiği üzere zamanında ödenmeyen amme alacakları için gecikme zammı uygulanarak tahsil imkanı verilmesine karşın ilk taksitin

zamanında ödenmemesi durumunda bir senelik, ikinci taksitin zamanında ödenmemesi durumunda ise tüm borcun muaccel hale gelerek ödeme emri çıkartılablmesinin, Anayasal bir hak olan eğitim hakkından yararlanabilmek için mevcut krediyi kullanan ve 351 sayılı Kanun'un 16. maddesinde yer alan "Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu, öğrenim kredilerinin verildiği tarihten öğrenim süresi bitimine kadar geçen sürede veya herhangi bir sebeple kredisinin kesildiği tarihe kadar öğrenim kredisi olarak verilen miktarlara, Devlet İstatistik Enstitüsünün toptan eşya fiyat endeksindeki artışlar uygulanarak hesaplanacak miktarın ilave edilmesi suretiyle tespit edilir" hükmü uyarınca zaten enflasyon oranları eklenerek mevcut borcu geri ödeyecek olan, idare karşısında daha güçsüz konumdaki bireyleri zor duruma düşürebileceğinden sosyal devlet ilkesine de aykırılık teşkil ederek mülkiyet hakkını ihlal etmesi sebebiyle Anayasamızın 2., 13. ve 35. maddelerine aykırılığı çerçevesinde iptal edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

VI- KARAR

Açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 2., 13. ve 35. maddesine aykırı olması sebebiyle 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi Ve Yurt Hizmetleri Kanunu'nun 17/1. maddesinde yer alan "Borç taksitlerini zamanında ödemiyeenlerin birinci defada borçlarının bir seneliği, tekrarında ise tamamı ivedilik kazanır. Bu tarihten itibaren borç 6183 sayılı kanun hükümlerine göre malsandıklarınca tahsil olunarak Gençlik ve Spor Bakanlığına ödenir." hükmünün iptali istemiyle Anayasa'nın 152/1. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına; dava dosyasının ve dosyada bulunan tüm belgelerin onaylı suretlerinin iş bu karar aslı ile birlikte Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine; iş bu karar aslı ile dosya suretinin yüksek mahkemeye tebliğinden itibaren beş ay beklenilmesine, beş ay içinde netice gelmezse mevcut mevzuata göre dosyanın karara bağlanmasına; iş bu kararın onaylı birer örneğinin bilgi amacıyla taraflara da tebliğine, 29/04/2022 tarihinde karar verildi."